

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1928 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och Eksjö stad. (1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 11 januari 1928 dagtecknad proposition (nr 7), vilken till förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att godkänna i förberörda statsrådsprotokoll omförmälda, den 17 och den 23 december 1926 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Eksjö stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anført följande.

»Genom brev den 4 april 1903 och den 25 maj 1907 förordnade Kungl. Maj:t, att Smålands husarregemente, respektive Kalmar regemente skulle förläggas till staden Eksjö, varjämte Kungl. Maj:t bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att med staden ingå avtal angående upplåtelse av mark m. m. för regementena enligt av stadsfullmäktige därstädes avgivna anbud. Mellan fortifikationsdepartementet och staden slötos i anledning härav särskilda den 9 och den 23 juni 1903, respektive den 21 juni och den 3 juli 1907 dagtecknade kontrakt i ämnet. I avseende å gränserna för den mark, som staden enligt berörda kontrakt vore skyldig att med äganderätt överlämna till kronan, verkställdes sedermera, efter av Kungl. Maj:t den 1 maj 1908 lämnat medgivande, viss jämkning genom ett mellan fortifikationsdepartementet och staden avslutat, den 5 och den 16 november 1908 dagtecknat kontrakt.

Sedan stadsfullmäktige i Eksjö gjort framställning om kompensation åt staden med anledning av den minskning beträffande truppförläggningen till staden, som bleve en följd av 1925 års härordningsbeslut, har frågan härom varit föremål för utredning av kasernkommittén. De mellan kasernkommittén och staden förda förhandlingarna i ämnet hava resulterat i en den 17 och den 23 december 1926 dagtecknad preliminär överenskommelse, vilken torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende. Såsom framgår av överenskommelsen, har densamma, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, träffats under den förutsättningen, att definitivt beslut bleve fattat om att Göta ingenjörkår — utom dess fästningsingenjör-

kompani — skulle förläggas till Eksjö. Sådant beslut har numera av Kungl. Maj:t meddelats genom brev den 28 januari 1927.

Ifrågavarande överenskommelse har av kasernkommittén med skrivelse den 23 december 1926 underställts Kungl. Maj:ts prövning.»

Härefter följer en redogörelse för berörda överenskommelse ävensom de i ärendet hörda myndigheternas yttranden.

För egen del har departementschefen i ärendet anfört följande.

»Under hänvisning till den av kasernkommittén i ärendet verkställda utredningen får jag för egen del uttala den uppfattningen, att starka billighetsskäl synas föreligga att bereda Eksjö stad någon ersättning för de förluster, som för staden bliva en följd av den nya härorganisationens genomförande. Enligt det av kasernkommittén framlagda förslaget till överenskommelse mellan kronan och staden skulle compensationen erhålla formen av en reglering i för staden förmånlig riktning av grunderna för beräkningen av de avgifter, som kronan har att erlägga för leverans av vatten och elektrisk ström till truppförbanden. Ifrågavarande överenskommelse synes mig vara av beskaffenhet att kunna för kronans del godtagas. Emellertid torde ärendet böra underställas riksdagens prövning.

Arméförvaltningens fortifikations- och intendentsdepartement hava ansett, att såsom villkor för överenskommelsens godkännande från kronans sida borde uppställas fordran på att staden bekostade framdragandet till det för Göta ingenjörkår avsedda kasernetablissemangt av vissa nya avloppsledningar. Ett dylikt krav synes mig emellertid i nu förevarande sammanhang icke med fog kunna göras gällande. Enligt vad fortifikationsdepartementet i skrivelse den 24 mars 1927 anmält, hava stadsfullmäktige i Eksjö också såsom svar å departementets förfrågan i ämnet meddelat, att staden icke vore villig att bekosta de ifrågasatta avloppsledningarna.»

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må godkänna den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 11 januari 1928 omförmälda, den 17 och den 23 december 1926 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt Eksjö stad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. A).

Stockholm den 9 mars 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzélius, A. C. Lindblad, Olof Olsson, J. L. Widell, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, C. P. V. Nilsson i Gränebo, J. G. Waller, C. A. Carlsson i Gävle, E. A. Hallin, J. B. Johansson i Fredrikslund och D. A. Petré;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, K. V. Rydén, A. Wiklund, P. Nilsson i Bonarp, S. Bengtsson i Norup, L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson i Blådinge, O. Olsson i Kullenbergstorp, A. Å:son Törnkvist i Karlskrona, E. Kristensson i Göteborg och C. A. Anderson i Storegården.

Bil. A.

Med anledning av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan, enligt vilket bestämts, dels att Smålands husarregemente skall helt indragas samt att Göta ingenjörkår — utom dess fästningsingenjörkompani — skall förläggas till Eksjö i husarregementets nuvarande kasernetablisement, dels ock att för Kalmar regemente (Smålands regemente), med bibehållande av Eksjö som förläggningssort, viss inskränkning i organisationen skall komma till stånd, träffas härmed, under förutsättning att definitivt beslut kommer att bli fattat om ingenjörkårens förläggning till staden, mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande, å ena sidan, samt Eksjö stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

Därest Göta ingenjörkår med organisation enligt 1925 års riksdags beslut — utom dess fästningsingenjörkompani — under år 1928 förlägges i Smålands husarregementes nuvarande kasernetablisement i Eksjö, skola de prestationer, som staden i förhållande till kronan fullgjort för ordnande av husarregementets förläggning, anses verkställda för ingenjörkårens räkning.

§ 2.

I det kontrakt, som den 21 juni och den 3 juli 1907 upprättats mellan Kungl. Maj:t och kronan genom arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt Eksjö stad angående förläggning till staden av Kalmar regemente, skola de i § 5 intagna bestämmelserna om skyldighet för Eksjö stad att tillhandahålla de till staden förlagda truppförbanden vatten och elektrisk ström m. m. från och med den 1 januari 1928 erhålla följande lydelse:

»§ 5.

Staden åtager sig dels att utan kostnad för kronan sex månader efter därom gjord tillsägelse hava till kaserntomtens gräns framdragit vatten-, avlopps- och elektriska ledningar, dels ock att tillhandahålla Kalmar regemente (Smålands regemente) och Göta ingenjörkår vatten och elektrisk ström till samma pris, som abonnenter inom staden betala, dock att de båda truppförbanden å nämnda pris städse skola erhålla 20 procents rabatt.

Därest kronan skulle önska att särskilt uppmäta den för motordrift förbrukade elektriska strömmen, skall ersättningen för sådan ström erläggas enligt för stadens abonnenter gällande taxa för ström till motorer och skall i sådant fall den för övrig elektrisk ström ovan stadgade rabatten utgå med allenast 15 procent.»

§ 3.

Det kontrakt angående leverans av elektrisk energi till de i Eksjö förlagda truppförbanden, vilket den 26 januari och den 17 februari 1915 upprättats mellan kronan och Eksjö stads vatten- och elektricitetsverk, skall förlängas att gälla till den 1 januari 1928.

Särskilda kontrakt med närmare bestämmelser rörande leveransen av elektrisk energi till truppförbanden skola upprättas mellan staden och arméförvaltningens intendentsdepartement, därvid de i nästföregående § angivna pris skola bli gällande.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena och Eksjö stad det andra exemplaret.
Stockholm den 23 december 1926.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

Nils Berlin.

Eksjö den 17 december 1926.

Enligt stadsfullmäktiges uppdrag:

Ludvig Eurén.

Fred. Nordenankar.

I. Abrahamsson.

Johan Nilson.

Josef Eklund.
